

**INDIVIDUĀLAIS IZGLĪTĪBAS
PROGRAMMAS APGUVES PLĀNS,
ATBALSTA PASĀKUMI UN ATBALSTA
KOMANDAS DARBS, STRĀDĀJOT
AR IZGLĪTOJAMAJIEM, KURIEM IR
KOMBINĒTI ATTĪSTĪBAS
TRAUCĒJUMI.**

Apkopoja RPAC izgl.metodiķe A. Viļuma

“Uz priekšu jāiet maziem solīšiem un pastāvīgi,
kā no jauna mācoties staigāt. Nedrīkst prasīt īsā
laikā par daudz.”

/Torns Skovgards/

Izglītības likums paredz – ikvienam cilvēkam ir tiesības iegūt izglītību neatkarīgi no mantiskā un sociālā stāvokļa, rases, tautības, etniskās piederības, dzimuma, reliģiskās un politiskās pārliecības, veselības stāvokļa, nodarbošanās un dzīvesvietas. Tieši tāda ir iekļaujošās izglītības būtība – nodrošināt šo tiesību ievērošanu. Likuma 53.pants nosaka, ka atbilstošu atbalsta pasākumu pieejamību izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām, kuri integrēti vispārējās izglītības iestādē, nodrošina izglītības iestāde.

Ko nozīmē “individuālais izglītības plāns”?

Individuālais izglītības programmas apguves plāns ir **izglītojamā spējām** pielāgota izglītības procesa organizēšana, **ievērojot** viņa pieredzi, prasmes, izziņas procesu īpatnības un veselības stāvokli izglītības **standartā** un mācību priekšmetu **programmās** izvirzītos **mērķus** un **uzdevumus**.

Kad nepieciešams izstrādāt individuālo izglītības plānu?

Individuālo izglītības plānu izstrādā, ja

1. ir Valsts pedagogiski medicīniskās komisijas vai pašvaldības pedagogiski medicīniskās **komisijas atzinums** par speciālās izglītības programmas nepieciešamību vai atbalsta pasākumiem mācību procesā
2. izglītības/klīniskais psihologs vai logopēds ir **diagnosticējis speciālās vajadzības**
3. skolotājs sadarbībā ar iestādes atbalsta komandu vai administrāciju izglītojamajam **konstatējis mācīšanās grūtības** vai **cita veida atbalsta pasākumu nepieciešamību**
4. iekļautajiem izglītojamiem

Kas piedalās individuālo izglītības plānu izstrādāšanā?

- ⦿ skolotājs/skolotāji
- ⦿ speciālais pedagogs
- ⦿ logopēds
- ⦿ psihologs
- ⦿ pedagoga palīgs
- ⦿ sociālais pedagogs vai citi speciālisti
- ⦿ bērna vecāki

Kas jāievēro, izstrādājot individuālo izglītības plānu?

1. sasniedzamais rezultāts atbilstoši izglītības programmai un izglītojamā individuālajām vajadzībām
2. izglītojamā stiprās puses un jomas, kas jāpilnveido
3. sadarbība starp izglītojamo, vecākiem, speciālistiem, skolotājiem, vadību sasniedzamā rezultāta (SR) īstenošanai
4. kritēriji – izstrādāti atbilstoši sasniedzamajam rezultātam
5. elastīga plānošana
6. individuālo plānu izstrādā īsam laika periodam (piemēram, divām nedēļām, mēnesim)

Ar ko sākt?

1. dokumentācijas izpēte
2. informācija par izglītojamā attīstību (fizisko un garīgo, agrīnās diagnostikas rezultātu izpēte, ja tāda ir u.c.)
3. informācija par iepriekšējo sagatavotību
4. sarunas ar izglītojamo, vecākiem (var lūgt vecākus uzrakstīt par viņu bērna attīstību, interesēm u.c., var lūgt izglītojamā vecākus aizpildīt anketu), skolotājiem un citiem speciālistiem
5. izglītojamā novērošana un testēšana

Kā rīkojas tālāk?

Nosaka

1. kāda palīdzība nepieciešama
2. stiprās puses un jomas/prasmes, kas jāattīsta, jāpilnveido
3. atbildības sadali starp iesaistītajām personām – vecākiem, speciālistiem, skolotājiem

Saskaņo

1. kuri speciālisti sniegs palīdzību
2. kāda veida palīdzība tiks sniegta

Kā izstrādā individuālo izglītības plānu?

1. izvirza sasniedzamo rezultātu konkrētam laika periodam, kritērijus, kurus pārbaudot noskaidro, vai ir sasniegts SR
2. plāno LI (lielo ideju), tematus, metodes, paņēmienus, laiku, ikdienā nepieciešamos atbalsta pasākumus, izglītojamā darbību
3. izstrādā vērtēšanas kritērijus, formas
4. vienojas par sadarbību (skolotājs, atbalsta komanda, vecāki)
5. saskaņo un apstiprina individuālo izglītības plānu atbilstoši izglītības iestādē noteiktajai kārtībai

Kā realizē individuālo izglītības plānu?

- ⦿ iepazīstina ar plānu vecākus
- ⦿ realizē aktivitātes, kas atšķiras no pārējai grupai organizētajām, pielāgojot tās konkrētajam izglītojamajam
- ⦿ regulāri atzīme, ko ir izdevies realizēt, ko nē, ja nepieciešams, ievieš plānā korekcijas
- ⦿ sadarbojoties ar vecākiem, informē tos par rezultātiem

Kā izvērtē?

- ⦿ pēc izstrādātajiem kritērijiem atzīmē izglītojamā sasniegumus
- ⦿ sasniegumu attīstības dinamikas kartē vai citā dokumentā kopā ar vecākiem un speciālistiem izvērtē izglītojamā sasniegumus
- ⦿ vienojas par turpmākajiem individuālā atbalsta pasākumiem

https://visc.gov.lv/specizqlitiba/dokumenti/metmat/metiet_ind_plana_sastadisanai_2019.pdf

Katram vecākam, pirms viņu bērns uzsāk apmācības (sāk apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi), būtu jāsniedz detalizēta informācija par bērnu

	Apraksts
Saskarsme/ komunikācija	
Uzvedība	
Valoda	
Motorika	
Sensorais jūtīgums...	

Sasniedzamā rezultāta (SR) izvirzīšana

Sasniedzamais rezultāts

- precīzs – iespējams precīzi pārlicināties, vai rezultāts ir sasniegts (kādā noteiktā laika periodā)
- reāls – atbilstošs konkrētai grupai, vecumam, izglītojamā zināšanām, prasmēm, spējām
- jēgpilns – skaidrs, kāpēc izglītojamajam tas ir nepieciešams, vai un kur tas noderēs turpmāk
- būtisks – atbilstošs izglītības standartam, koncentrējoties uz izglītojamā stiprajām pusēm un jomām, kuras jāattīsta, jāpilnveido

Sasniedzamo rezultātu (SR piemēri)

SR plašs (nav konkrēts, izvērtējams noteiktā laika posmā)	SR konkrēts (izvērtējams noteiktā laika posmā)
Pilnveidot pašapkalpošanās prasmes	Prot patstāvīgi saģērbties (uzģērbt zeķes, bikses, kreklu/ kleitu, apavus)
Attīstīt sīko motoriku	Prot izkrāsot attēlu, ievērojot kontūras
Attīstīt matemātiskās prasmes	Nosauc skaitļus no 1 līdz 5

Diagnostika

Diagnostikai (neatkarīgi no pielietojamā testēšanas veida) ir jānotiek **vismaz divas reizes gadā** – mācību gada sākumā, kad tiek sastādīts individuālais izglītības plāns, un mācību gada beigās, kad tiek izvērtēts rezultāts un ieskicēts turpmākais darbības plāns.

Kur var atrast informāciju par individuālo plānu izstrādāšanu

- https://visc.gov.lv/specizglitiba/dokumenti/metmat/metiet_ind_plana_sastadisanai_2019.pdf
- tap.mk.gov.lv › doc
- <https://velki2016.wixsite.com/velki/individualais-plans>
- <https://www.idponline.org.uk/downloads/ey-autism.pdf>
- <https://www.autism-society.org>
- asd.yourschools.ca › individual-education-plan

Izmantotie avoti

1. https://visc.gov.lv/specizglitiba/dokumenti/metmat/metiet_ind_pla_na_sastadisanai_2019.pdf
2. <https://velki2016.wixsite.com/velki/individualais-plans>
3. www.autisms.lv

Paldies par uzmanību!